

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING FIETSPADEN t.b.v. bestemmingsplan Landgoed Gorp & Roover

INHOUD

1. INLEIDING

- 1.1 Aanleiding
- 1.2 Afbakening
- 1.3 Vigerende bestemmingsplannen
- 1.4 Leeswijzer

2. GEBIEDSVISIE

- 2.1 Bestaande situatie
 - 2.1.1 Bodem en water
 - 2.1.2 Grondgebruik
 - 2.1.3 Landschap en cultuurhistorie
 - 2.1.4 Ecologie
 - 2.1.5 Recreatie
 - 2.1.6 Eigendom
 - 2.1.7 Randvoorwaarden
- 2.2 Toekomstige situatie
 - 2.2.1 Fietspaden
 - 2.2.2 Landschap en cultuurhistorie
 - 2.2.3 Milieuaspecten
- 2.3 Conclusie

3. JURIDISCHE PLANBESCHRIJVING

- 3.1 Verantwoording planvorm
- 3.2 Bestemming en functieaanduidingen
- 3.3 Doeleinden en bepalingen

4. BELEIDSKADER

- 4.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte
- 4.2 Provinciale Structuurvisie/Verordening ruimte
- 4.3 Ecologische Hoofdstructuur
- 4.4 Recreatiebeleid gemeente Hilvarenbeek
- 4.5 Bestemmingsplannen
- 4.6 Conclusie

5. PROGRAMMA

- 5.1 Recreatie
- 5.2 Materialisering fietspaden en water
- 5.3 Verkeer

6. ONDERZOEK

- 6.1 Bodem
- 6.2 Externe veiligheid
- 6.3 Waterhuishouding
- 6.4 Natuurtoets
- 6.5 Cultuurhistorie en archeologie
- 6.6 Leidingen en straalpaden

7. UITVOERBAARHEID

- 7.1 Economische uitvoerbaarheid

BIJLAGEN

- 1. Verkennend Bodemonderzoek
- 2. Natuurtoets

KAARTEN

1. INLEIDING

Dit document beschrijft de ruimtelijke onderbouwing voor de realisatie van fietspaden door de gemeente Hilvarenbeek in samenspraak en samenwerking met de landgoedeigenaar van Gorp &Roovert, Gorp en Rovert B.V. De ruimtelijke onderbouwing hoort bij het bestemmingsplan Landgoed Gorp &Roovert.

1.1 Aanleiding

De gemeente Hilvarenbeek en de landgoedeigenaar zijn voornemens om nieuwe fietspaden aan te leggen op het landgoed tussen de Turnhoutsebaan (gemeente Goirle) en Gorp (naast het Gorps Baantje en de Gorp), de Gorp en Breehees (naast de Gorp) en Gorp richting Groot Loo (naast de Gorp en Groot Loo). De fietspaden worden recreatieve (verbindings)routes op Landgoed Gorp en Roovert en dragen bij aan de recreatieve ontsluiting van de Kempische Landgoederen naar de aansluitende dorpen. De fietspaden zijn (nog) niet opgenomen in een concreet uitvoeringsprogramma, maar de aanleg zal na vastlegging in het bestemmingsplan Landgoed Gorp &Roovert nader worden uitgewerkt. De aanleg van de fietspaden maakt onderdeel uit van het Ontwikkelingsplan Landgoed Gorp &Roovert en is tevens een ambitie van de gezamenlijke Kempische Landgoederen (neergelegd in de Visie Kempische Landgoederen: Samen aan zet!) en de gemeentelijke Toeristische visie Hilvarenbeek. Er zal sprake zijn van een passende landschappelijke inpassing van de fietspaden, deels via bestaande wegen en paden, deels direct aansluitend of nabij bestaande wegen of paden. De aanleg van de fietspaden veroorzaakt geen significante schade aan natuur en landschap en maakt geen inbreuk op de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

1.2 Afbakening

De ruimtelijke onderbouwing betreft alleen de aanleg van fietspaden op het Landgoed Gorp &Roovert. Ten behoeve van de aanleg van fietspaden op het Landgoed De Utrecht wordt een nagenoeg gelijklopende, maar separate ruimtelijke onderbouwing opgesteld.

De aangeduide bestaande wegen en paden op Landgoed Gorp &Roovert die voor een opwaardering met een (nabijgelegen) fietspad in aanmerking komen, maken al onderdeel uit van het bestaand fietsroutenetwerk in de Kempen en sluiten tevens aan op het fietsroutenetwerk in België.

1.3 Vigerende bestemmingsplannen

Voor de gronden waarop de tracés binnen de gemeente Hilvarenbeek zijn geprojecteerd, geldt het bestemmingsplan "Buitengebied 1998". De aanleg van de fietspaden past niet binnen het vigerende bestemmingsplan.

De gemeente Hilvarenbeek heeft het voornemen om voor het landgoed een nieuw bestemmingsplan "Landgoed Gorp &Roovert" op te stellen. De tracés voor de fietspaden zullen planologisch worden ingepast in het bestemmingsplan "Landgoed Gorp &Roovert".

1.4 Leeswijzer

De gebiedsvisie voor het plangebied is in hoofdstuk 2 beschreven. Deze bevat een beschrijving van de bestaande en toekomstige situatie en de belangenafweging ten aanzien van de ruimtelijke ordening. In hoofdstuk 3 staat de juridische planbeschrijving met de gewenste bestemmingen, functieaanduidingen, doeleinden en bepalingen. Hoofdstuk 4 geeft een overzicht van het actuele relevante ruimtelijke beleid voor het plangebied. In hoofdstuk 5 is het programma ten aanzien van recreatie, groen, water en verkeer beschreven. De benodigde technische onderzoeken zijn in hoofdstuk 6 benoemd. In hoofdstuk 7 wordt ingegaan op de economische uitvoerbaarheid.

2. GEBIEDSVISIE

2.1 Bestaande situatie

2.1.1 Bodem en water

Het plangebied verbonden met de aanleg van de fietspaden ligt op het Landgoed Gorp &Rovert, onder Goirle en ten westen van Hilvarenbeek, op de grens tussen Nederlanden België. De bodem in het plangebied is zeer homogeen en bestaat uit (dek)zandgronden die zich van nature hebben ontwikkeld naar podzolgrond. Door de relatief lage grondwaterstand kan door het proces van in- en uitspoeling (podzolering) een (veld)podzolgrond ontstaan. De gemiddelde grondwaterstanden in het gebied variëren. Het gebied ligt in verschillende grondwatertrappen, te weten V, VI en VII. In het gebied is op één punt oppervlaktewater aanwezig in de vorm van een brug over de RoovertscheLeij.

2.1.2 Grondgebruik

Het grondgebruik op Landgoed Gorp &Rovert bestaat voor een groot deel uit agrarisch gras- en akkerland ten behoeve van de (melk)veehouderij en voor een groot deel uit (productie)bos. Het plangebied grenst aan het bestaande natuurgebied Rovertse Heide, dat in eigendom en beheer is bij Brabants Landschap. Het natuurgebied bestaat uit een afwisseling van bossen, heide, gras- en akkerlanden. Het gebied Gorp de Leij, dat ingeklemd wordt door Landgoed Gorp &Rovert en waarbij de RoovertscheLeij de grens met Landgoed Gorp &Rovert is eveneens in beheer bij Brabants Landschap. Het huidige grondgebruik is (productie)bos, heide- en grasland.

2.1.3 Landschap en cultuurhistorie

De geschiedenis van het gebied gaat terug tot in de Middeleeuwen. De buurtschappen Gorp en Rovert hadden een zeer geïsoleerde ligging te midden van uitgestrekte heidevelden. Waarschijnlijk is het gebied rond 1250 in cultuur gebracht (<http://www.kempischelandgoederen.nl>). Op de van oudsher kleinschalige landbouwpercelen langs het beekdal van de RoovertscheLeij zijn in de loop van de 20^e eeuw productiebossen aangeplant om te voorzien in de houtbehoefte. Veel landbouwpercelen verdwenen.

Op basis van archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek is voor het plangebied een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld.

2.1.4 Ecologie

Ten behoeve van de natuurtoets is de flora en fauna in het plangebied geïnventariseerd. Het landgoed bestaat voor een groot deel uit naaldbossen (met name grove den, Corsicaanse den en Douglasspar) met weinig ondergroei. Daarnaast is er een aantal bosvakken met beuk, zomereik en Amerikaanse eik. Binnen het landgoed bevinden zich de vennen Bankven, Papschot en Haneven.

De aan te leggen fietspaden zullen in principe op de bestaande zandwegen worden aangelegd. Hier zijn vrijwel geen planten aanwezig. Aan weerszijden van de meeste zandwegen bevinden zich rijen beuken met her en der een zomereik.

Op veel plaatsen zijn er 'gaten' gevallen in de rijen laanbomen naast de vele wegen op het landgoed. Ook zijn er bomen die omwille van de veiligheid van het verkeer niet kunnen worden gehandhaafd. De begroeiing op deze plaatsen verschilt en is veelal afwezig. De meeste lanen doorsnijden opstanden met Douglas, grove den of Corsicaanse den.

De bospercelen die door de fietspaden worden geraakt, worden telkens door verschillende boomsoorten gedomineerd. Dit loopt uiteen van gemengd bos met onder andere:

- Corsicaanse den en een ondergroei die wordt gedomineerd door adelaarsvaren;
- ruwe berk en lariks zonder ondergroei;
- beuk grotendeels zonder ondergroei, met her en der wat brede stekelvaren;
- Amerikaanse eik zonder ondergroei, met her en der wat brede stekelvaren;
- grove den met bramen en brede stekelvaren in de ondergroei.

Naast de weg Gorp groeien vele vitale gagelstruiken. Gagel is beschermd en staat vermeld op de Nederlandse Rode Lijst (categorie 'gevoelig'). In de greppel tussen het gagelperceel en de weg Gorp groeien enkele tientallen dubbelloofvarens en koningsvarens.

De fauna op het landgoed bestaat voor het grootste deel uit min of meer algemene zoogdiersoorten in Nederland, zoals aarmuis, bosmuis, rosse woelmuis, gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, veldmuis, mol, ree, konijn, haas, dwergmuis, hermelijn, wezel, bunzing, ondergrondse woelmuis en egel. Verder zijn minder algemene soorten aangetroffen zoals de baardvleermuis, meervleermuis, watervleermuis, franjestaart, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Een groot aantal laanbomen bevat spechtgaten of andere holten, die zeer geschikt ogen voor boombewonende vleermuissoorten als rosse vleermuis, watervleermuis en baardvleermuis. Het betreft hier uitsluitend beuken.

In bomen met (verlaten) spechtengaten en andere hopen kunnen omgevingsscansoorten (vogelsoorten waarvan de Dienst Regelingen een omgevingsscan eist) als pimpelmees, koolmees, gekraagde roodstaart, boomklever, boomkruiper, glanskop, groene specht, grote bonte specht en spreeuw in het broedseizoen een nest hebben.

Op het landgoed werden geen bijzondere amfibieën of reptielen waargenomen (op een aantal waarnemingen van de levendbarende hagedis op de heide ten zuiden van Papschot na). Wel werd een groot aantal bastaardkikkers en bruine kikkers waargenomen.

Op verspreide plekken op het landgoed, maar niet in de omgeving van de aan te leggen fietspaden, komen zeldzame insecten, zoals de bosbeekjuffer en het gentiaanblauwtje en de algemene soort kale rode bosmier voor.

2.1.5 Recreatie

Over de bestaande zandwegen op Landgoed Gorp &Rovert loopt het Fietsrouten netwerk (Noord-Brabant en Belgische Kempen). Over het Fietsrouten netwerk lopen diverse benoemde fietsroutes zoals de Historische Kunstroute Goirle (25 km), de Puur Natuur Route (39 km), de Route (Land) Goed (42 km) en de Herdersroute (80 km). Het fietsrouten netwerk en de fietsroutes verbinden de Kempische Landgoederen met elkaar, leggen een verbinding met het Belgische deel van het fietsrouten netwerk en maken de landgoederen vanuit de omliggende dorpen bereikbaar.

2.1.6 Eigendom

De bij de aanleg van de fietspaden betrokken percelen zijn allemaal in eigendom en beheer bij Landgoed Gorp &Rovert, ofwel Gorp en Rovert B.V.

2.1.7 Randvoorwaarden

De gemeente Hilvarenbeek en Gorp &Rovert B.V. hebben in gezamenlijk overleg een aantal randvoorwaarden opgesteld voor de aanleg van de fietspaden (die onderdeel uitmaken van het Ontwikkelingsplan Landgoed Gorp &Rovert en de Beleidsvisie Landgoederen Hilvarenbeek). Hieronder wordt beschreven welke randvoorwaarden in acht genomen moeten worden.

Algemeen

- Het fietspad krijgt een recreatieve functie en is dus niet utilitair; gebruik door brommers is daarom niet toegestaan.
- Het fietspad moet openbaar zijn in de zin van de Wegenwet.

Recreatie

- Plaatsen bewegwijzering.
- Indien noodzakelijk het realiseren van recreatieve steunpunten bestaande uit een tafel en bankjes.
- Geen afvalbakken plaatsen.

Natuur en landschap

- Verstoring bospercelen tot een minimum beperken.
- Karakteristiek van het gebied waarborgen.
- Het fietspad mag niet voorzien worden van verlichting.

Daarnaast volgen uit het beleid de volgende randvoorwaarden

- In bosgebieden mag de drooglegging niet vergroot worden.
- De aanleg van de fietspaden moet afgestemd worden op de landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden die aanwezig zijn.

Deze randvoorwaarden worden meegenomen in de technische uitwerking van het inrichtingsplan.

2.2 Toekomstige situatie

2.2.1 Fietspaden

Het tracé van de fietspaden is zo veel mogelijk ingepast in het bestaande landschapspatroon. Grotendeels lopen de fietspaden over de bestaande wegen (Gorps Baantje, Gorp en Groot Loo). Alleen tussen de Turnhoutsebaan en Gorp wordt van het bestaande landschapspatroon afgeweken en loopt het fietspad over de bospercelen. Langs de fietspaden worden geen scheidingssloten gegraven. Inzet is dat de aanleg van de fietspaden zo weinig mogelijk verstoring van het landschapspatroon oplevert. Het ontwerp van de fietspaden en de verhardingskeuze worden nader afgestemd tussen de gemeente Hilvarenbeek en Gorp en Rovers B.V. Uitgangspunt is het aanbrengen van een halfverharding.

Voor de aanleg van de fietspaden moet een aantal verspreid staande bomen worden gekapt. Dit aantal wordt door middel van wijzigingen in het beloop van de fietspaden zoveel mogelijk beperkt. Verder kruist een fietspad de watergang Rooversche Leij. Ter plaatse van de kruising met de Rooversche Leij zal het fietspad de bestaande weg volgen.

2.2.2 Landschap en cultuurhistorie

De aanleg van de fietspaden wordt zo veel mogelijk aangepast aan het bestaande landschapspatroon. Het tracé van de fietspaden loopt zo veel evenwijdig aan bestaande wegen en over bestaande wegen. Het fietspad wordt niet voorzien van verlichting. Het aanbrengen van extra beplanting naast de fietspaden is niet passend. Wellicht dat op een enkele plek beplanting wordt aangebracht van soorten die passen binnen de natuurlijke vegetatie in het bosgebied van Landgoed Gorp & Roovers.

2.2.3 Milieuaspecten

De aanleg van het fietspad en de natuurontwikkeling zijn beoordeeld op de onderstaande milieuaspecten:

Bodem

Ten behoeve van de aanleg van de fietspaden wordt niet ontgraven (maaiveldverlaging). De fietspaden worden op de bestaande bodem aangebracht. Er is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de grond op het landgoed niet verontreinigd zijn en geschikt zijn voor de aanleg van fietspaden. In de tussentijd hebben geen activiteiten in het plangebied plaatsgevonden die een verslechtering van de bodemkwaliteit zouden kunnen opleveren. Naar verwachting is de grond in het plangebied dus nog steeds niet verontreinigd en kan de grond gebruikt worden.

Verharding fietspad

De fietspaden krijgen een halfverharding, zodat de natuurlijke uitstraling van het fietspad behouden blijft. Deze keuze moet nog verder worden uitgewerkt en worden getoetst. Bij de nadere invulling is voorlopig uitgegaan van de volgende specificaties: de toplaag van de halfverharding wordt gestabiliseerd met Stabicol CE. Deze stabilisatie voorkomt stof, modder, deformatie en uitspoelen. Hierdoor is het fietspad toegankelijk en veilig voor fietsers en zijn de onderhoudskosten laag. Het stabilisatiemateriaal is kleurneutraal, zodat de natuurlijke kleur van de halfverharding behouden blijft. Stabicol CE heeft geen specifieke gezondheids- en/of veiligheids-eigenschappen die een gevaar voor mens of milieu kunnen veroorzaken.

Geluid

Door de aanleg van de fietspaden ontstaat geen geluidsoverlast. De fietspaden krijgen een recreatieve functie en zijn niet utilitair. Gebruik door brommers en scooters is daarom niet toegestaan.

Geur

Door de aanleg van de fietspaden ontstaat geen geuroverlast. Bij in te richten recreatieve steunpunten worden geen afvalbakken geplaatst.

Licht

Door de aanleg van de fietspaden ontstaat geen lichtoverlast. De fietspaden worden namelijk niet voorzien van verlichting.

Externe veiligheid

Bij externe veiligheid gaat het om de gevaren die de directe omgeving loopt in het geval er iets mis mocht gaan tijdens de productie, het behandelen of het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het plangebied ligt niet binnen een risicocontour van een inrichting. De aansluiting van het fietspad richting Gorp valt wel binnen zone B rondom een buisleiding (gastransportleiding). Wegen met beperkt verkeer en dagrecreatie zijn toegestaan binnen deze zone. Het project levert dus geen onaanvaardbaar risico voor de externe veiligheid.

2.3 Conclusie

Het project voldoet aan de gestelde randvoorwaarden en het beleid van het Rijk, de provincie Noord-Brabant en de gemeente Hilvarenbeek. Bij de aanleg van de fietspaden worden de bestaande landschappelijke waarden worden zo min mogelijk aangetast. Het project leidt niet tot nadelige effecten op het milieu.

3. JURIDISCHE PLANBESCHRIJVING

3.1 Verantwoording planvorm

Het fietspad past niet binnen het vigerende bestemmingsplan "Buitengebied 1998" van de gemeente Hilvarenbeek. De gemeente is voornemens om het huidige bestemmingsplan te vervangen door een nieuw bestemmingsplan "Landgoed Gorp &Roover". De tracés voor de fietspaden zullen planologisch worden ingepast in het bestemmingsplan "Landgoed Gorp &Roover".

3.2 Bestemming en functieaanduidingen

Voorafgaand aan de aanleg van de fietspaden moeten de vigerende bestemmingen van het plangebied gewijzigd worden op de bestemmingsplankaart. Conform de Regeling standaarden ruimtelijke ordening behorende bij de Wro is gekozen voor de hoofdbestemming "Verkeer".

De hoofdbestemming "Verkeer" geldt voor het fietspad met als gebruiksdoel extensieve recreatie. De hoofdbestemming "Verkeer" ligt rondom de geplande tracés van de fietspaden. Om het gebruik nader te specificeren heeft dit gebied tevens de functieaanduiding 'specifieke vorm van verkeer – half verhard' voor een half verharde of onverharde weg of voet- en fietspad in verband met de cultuurhistorische of landschappelijke waarde. De fietspaden zijn namelijk extensief van karakter en bedoeld om van de natuur te genieten, daarom past het gebruiksdoel extensieve recreatie binnen de hoofdbestemming "Verkeer".

3.3 Doelinden en bepalingen

De beschrijving van de doelinden en bepalingen sluit aan bij de artikelen 10 van het ontwerp bestemmingsplan "Landgoed Gorp &Roover".

Artikel 10 Verkeer

10.1 Bestemmingsomschrijving

10.1.1 Algemeen

De voor Verkeer aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a) verkeersdoelinden in de vorm van:
 1. Wegen, waarbij het bestaande aantal rijstroken als maximum geldt;
 2. Voet- en fietspaden;
- b) ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van verkeer – onverhard' voor een onverharde weg of semi-verharde weg in verband met de cultuurhistorische waarde;
- c) ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van verkeer – halfverhard' voor een half verharde of onverharde weg in verband met de cultuurhistorische waarde;
- d) water en waterhuishoudkundige doelinden;
- e) extensieve recreatie;
een en ander meet bijbehorende voorzieningen zoals groenvoorzieningen, wildbegeleidende en wildbeschermingsvoorzieningen, geluidwerende voorzieningen, parkeervoorzieningen, wandel- en/of fietspaden, openbare nutsvoorzieningen, bermen, wegbeplantingen, sloten en overeenkomstig de in artikel 10 lid 1.2 opgenomen nadere detaillering van de bestemming.

10.1.2 Nadere detaillering van de bestemming

In het onderstaande is een nadere detaillering opgenomen van het bepaalde in artikel 10 lid 1.1:

a) Waterhuishoudkundige doelinden

De gronden binnen een strook van 5 m aan weerszijden vanaf de insteek van de als Water bestemde watergangen zijn tevens bestemd voor waterhuishoudkundige doelinden.

10.2 Bouwregels

10.2.1 Algemeen

Uitsluitend mogen worden opgericht bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die ten dienste staan van de bestemming, alsmede gebouwen ten dienste van openbare nutsvoorzieningen.

10.2.2 Gebouwen t.b.v. nutsvoorzieningen

Gebouwen ten behoeve van openbare nutsvoorzieningen dienen aan het volgende te voldoen:

- a. de oppervlakte mag per gebouw niet meer bedragen dan 15 m²;
- b. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 4 m.

10.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

De bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag maximaal 3 m bedragen, met dien verstande dat de bouwhoogte van lichtmasten maximaal 10 mag bedragen.

10.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

10.3.1 Omgevingsvergunningplicht

Het is verboden ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van verkeer – onverhard' en ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van verkeer – half verhard' zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden) de volgende omgevingsvergunningplichtige werken en werkzaamheden uit te voeren:

- a. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van verkeer – onverhard' het half verhard en het verhard van het onverharde pad;
- b. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van verkeer – half verhard' het verhard van het onverharde pad.

10.3.2 Uitzonderingen vergunningplicht

Het onder artikel 10 lid 3.1 vervatte verbod geldt niet voor werken en werkzaamheden:

- a. waarvoor ten tijde van het van kracht worden van het bestemmingsplan omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden is verleend;
- b. welke onderdeel uitmaken van de werkzaamheden zoals benoemd in het Ontwikkelingsplan Landgoed Gorp & Rovert;
- c. welke ten tijde van het van kracht worden van het bestemmingsplan in uitvoering waren;
- d. welke betreffen het normale onderhoud en/of landschapsbeheer.

10.3.3 Toetsing aan aanwezige waarden

De in artikel 10 lid 3.1 bedoelde vergunning wordt slechts verleend indien na een belangenafweging blijkt dat er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de cultuurhistorische waarde van het onverharde respectievelijk half verharde pad.

4. BELEIDSKADER

4.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Het nationale beleid op het gebied van de ruimtelijke ordening is uitgewerkt in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. In de Structuurvisie is de beleidsambitie ten aanzien van de ecologische hoofdstructuur (ehs) bepaald. De ehs beslaat ook delen van de landgoederen. Daarnaast maken delen van de landgoederen onderdeel uit van de Natura 2000-gebieden, die tezamen het netwerk van de meest waardevolle natuurgebieden van de Europese Unie vormen. In samenhang hiermee zal de toeristisch-recreatieve betekenis moeten toenemen.

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte heeft het Rijk ook aangegeven waarvoor het zich verantwoordelijk voelt op het gebied van cultuurhistorie en wat zij van nationaal belang acht. Het bepaalde in deze Structuurvisie zal via het in de Wro beschikbare instrumentarium doorwerken in de gemeentelijke bestemmingsplannen. De beweging is, kort gezegd, minder sectorale regelgeving achteraf en meer generieke borging vooraf. Bij de aanleg van de fietspaden wordt rekening gehouden met de bestaande kernkwaliteiten van de landgoederen, zoals die op rijksniveau zijn geformuleerd.

4.2 Provinciale Structuurvisie/Verordening ruimte

De provincie Noord-Brabant heeft in het kader van de Wro voor het hele grondgebied een structuurvisie opgesteld. Deze structuurvisie is vastgesteld en daarmee vervangt het de streekplannen die voor de verschillende deelgebieden vigerend waren. De provinciale structuurvisie vormt de basis voor het provinciale ruimtelijke beleid. Het provinciale ruimtelijke beleid is vastgelegd in de Verordening ruimte (2012). Landgoed Gorp & Rovert is aangemerkt als Complex van cultuurhistorisch belang (artikel 7.8 Vr). Het gebied heeft als hoofdfunctiesbos, natuur en agrarisch (met waarden), daarnaast is recreatief medegebruik mogelijk, mits niet in strijd met de hoofdfunctiesbos, natuur en agrarisch. De aanleg van de fietspaden past binnen de huidige en toekomstige functies in het gebied, omdat de werkzaamheden kleinschalig zijn, het recreatief gebruik extensief is en het project niet leidt tot een aantasting van het gebied.

4.3 Ecologische Hoofdstructuur

De ecologische hoofdstructuur (ehs) dient op nationaal niveau de achteruitgang van biodiversiteit en het areaal natuur tegen te gaan. Hiertoe worden kerngebieden versterkt, nieuwe kerngebieden ontwikkeld en verbindingen tussen natuurgebieden gecreëerd om uitwisseling van soorten en populaties mogelijk te maken. Een groot deel van het plangebied valt binnen de ehs en de bestaande wegen en toekomstige fietspaden doorsnijden op een paar plekken de ehs. Extensief recreatief medegebruik is toegestaan binnen de ehs.

4.4 Recreatiebeleid gemeente Hilvarenbeek

Het recreatiebeleid van de gemeente Hilvarenbeek is vastgelegd in de Toeristische visie Hilvarenbeek. Deze steunt op de provinciale beleidsambities ten aanzien van recreatie en toerisme in Midden-Brabant. Midden-Brabant en specifiek Hilvarenbeek met de aanwezigheid van de Beekse Bergen heeft op dit vlak een bovenregionale betekenis.

De provincie Noord-Brabant en ook de gemeente Hilvarenbeek willen het fietsgebruik stimuleren. Meer mensen op de fiets draagt bij aan de bereikbaarheid van de provincie en van kernen binnen de provincie. Daarnaast draagt goed fietsbeleid ook bij aan de doelstelling op het gebied van leefbaarheid en verkeersveiligheid. In de ambities ten aanzien van fietsverbindingen is er, naast de aandacht voor verbindingen tussen stedelijke centra en knooppunten, aandacht voor ontsluitingen tussen stad en recreatieve gebieden en recreatieve routes in natuur, recreatief en cultuurhistorisch waardevolle gebieden. De voorgestelde fietspaden op Landgoed Gorp en Rovert dienen ter ontsluiting van het landgoed richting Goirle, Hilvarenbeek en legt verbindingen met de andere Kempische Landgoederen (met name Landgoed De Utrecht en Landgoed Nieuwkerk. De recreatieve ambitie voor de landgoederen en specifiek de vergroting van de bereikbaarheid door middel van de fiets is ook geformuleerd in de Beleidsvisie Landgoederen Hilvarenbeek.

4.5 Bestemmingsplannen

Voor het plangebied voor zover betrekking hebbend op de tracés van de bestaande wegen en toekomstige fietspaden op Landgoed Gorp & Rovert binnen de gemeente Hilvarenbeek is het bestemmingsplan "Buitengebied 1998" van kracht. Op basis van het vigerende bestemmingsplan

bevinden de tracés zich in de bestemmingen Bos en Infrastructuur. De aanleg van fietspaden past niet binnen de bestemming Bos. Hiervoor moet het bestemmingsplan aangepast worden. De gemeente Hilvarenbeek heeft het voornemen om het bestemmingsplan "Buitengebied 1998" te vervangen door een nieuw bestemmingsplan "Landgoed Gorp &Rovert". De tracés voor de fietspaden zullen planologisch worden ingepast in het bestemmingsplan.

4.6 Conclusie

De aanleg van de fietspaden past binnen het nationale en provinciale beleid op het gebied van ruimtelijke ordening en natuur en het gemeentelijke recreatiebeleid en landgoederenbeleid. De aanleg van fietspaden past niet binnen het geldende bestemmingsplan. Hiervoor wordt de procedure voor een nieuw bestemmingsplan doorlopen.

5. PROGRAMMA

5.1 Recreatie

Door de aanleg van de recreatieve fietsroutes op Landgoed Gorp & Rovert ontstaan kwalitatief betere en nieuwe recreatieve routes op en tussen de landgoederen en verbindingen richting de omliggende dorpen, waarmee de ontsluiting van het landgoed verbeterd. Tevens wordt de recreatieve functie op het landgoed versterkt door de aanleg van de fietspaden en de op het grondgebied van de gemeente Goirle te realiseren Recreatieve Poort. Een van de geplande fietspaden sluit direct aan deze Recreatieve Poort aan het Gorps Baantje.

5.2 Materialisering fietspaden en water

De fietspaden krijgen een half-verhard oppervlak dat beperkt waterdoorlatend is. Het extra (half)verhard oppervlak is niet significant voor de mogelijkheden voor infiltratie van regenwater in het gebied. Uitgangspunt is dat het aanbrengen van half-verharding ten behoeve van de fietspaden niet wordt gecompenseerd door het graven van nieuw oppervlaktewater in de vorm van een aantal scheidingsloten of poelen.

5.3 Verkeer

De fietspaden worden openbaar in de zin van de Wegenwet. De fietspaden kunnen tevens gebruikt worden door wandelaars. Vanwege de recreatieve functie van de fietspaden is het gebruik door brommers en scooters echter niet toegestaan. Bij de aansluitingen van het fietspad met de bestaande wegen c.q. zandpaden moet het verkeer dat afkomstig is van het fietspad voorrang verlenen aan bestuurders op de bestaande wegen. De voorrangssituatie wordt aangeduid met haaiantanden op het fietspad. Tevens wordt bij de aansluitingen bewegwijzering geplaatst.

6. ONDERZOEK

In dit hoofdstuk zijn de uitgevoerde technische onderzoeken beschreven, inclusief de belangrijkste uitkomsten en conclusies.

6.1 Bodem

De gemeente Hilvarenbeek beschikt niet over een vastgestelde bodemkwaliteitskaart en over bijbehorend grondstromenbeleid. In 2012 is door G&O Consult historisch bodemonderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de grond in het gebied hoogstwaarschijnlijk niet verontreinigd is. In de tussentijd hebben geen activiteiten in het plangebied plaatsgevonden die een verslechtering van de bodemkwaliteit zouden kunnen opleveren. Naar verwachting is de grond in het plangebied dus nog steeds niet verontreinigd en kan de grond (her)gebruikt worden in het plangebied.

Vervolgactie bij de daadwerkelijke realisatie van (delen) van de tracés voor de fietspaden is, dat in het kader van de aanvragen voor een omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden een aanvullend bodemonderzoek wordt uitgevoerd en door de gemeente Hilvarenbeek wordt beoordeeld. Binnen het geplande traject van aan te leggen fietspaden dient na beoordeling te worden vastgesteld of op de geplande tracés de fietspaden daadwerkelijk kunnen worden aangebracht en dat eventueel devrijkomende grond vrij kan worden hergebruikt. Dit betekent dat de vrijkomende grond uit eventueel nog te graven sloten kan worden gebruikt als ophoging van het direct grenzende fietspad.

6.2 Externe veiligheid

Bij externe veiligheid gaat het om de gevaren die de directe omgeving loopt in het geval er iets mis mocht gaan tijdens de productie, het behandelen of het vervoer van gevaarlijke stoffen. Volgens de risicokaart van provincie Noord-Brabant (<http://nederland.risicokaart.nl>) ligt het plangebied niet binnen een risicocontour van een inrichting. Ten zuiden van het plangebied loopt een buisleiding (gastransport). Rondom de buisleiding geldt zone B, dit is een strook van ongeveer 15 m aan weerszijden van de buisleiding. Het grootste plangebied ligt geheel ten noorden van zone B. Binnen zone B is geen bebouwing toegestaan waarin zich personen kunnen bevinden, geen drukke openbare wegen en geen recreatieterreinen. Wegen met beperkt verkeer zijn wel toegestaan evenals dagrecreatie. De fietspaden voldoen aan deze voorwaarden en zijn dus toegestaan binnen zone B. Bij de uitvoerings- werkzaamheden behoeft geen rekening te worden gehouden met de buisleiding.

6.3 Waterhuishouding

Landgoed Gorp &Roover wordt specifiek door Waterschap De Dommel benaderd als peilgebied om de waterhuishoudkundige situatie optimaal af te kunnen stemmen op de gewenste natuurdoelen. Na uitvoering van de natuurontwikkelingsprojecten en daarbij behorende inrichting van het peilgebied wordt het peil verhoogd en wordt een flexibel peilbeheer gehanteerd. Het flexibel peilbeheer zorgt voor een meer natuurlijk verschil tussen de hoogste en laagste (grond)waterstanden. Afhankelijk van de hoeveelheid neerslag en verdamping varieert het oppervlaktewaterpeil tussen het minimum- en maximumpeil. Hierdoor is in natte situaties het (grond)waterpeil hoger dan in droge situaties. Dit peilbeheer heeft een positief effect op de ontwikkeling van de gewenste natuurwaarden. De fietspaden krijgen een half-verhard oppervlak dat beperkt waterdoorlatend is. Het extra (half-)verhard oppervlak wordt niet gecompenseerd door het graven van nieuw oppervlaktewater in de vorm van een scheidingssloten of poelen. Voor de geplande werkzaamheden wordt indien van toepassing een keurvergunning aangevraagd bij Waterschap De Dommel.

6.4 Natuurtoets

Voor onder andere de aanleg van de fietspaden (als onderdeel van het Ontwikkelingsplan Landgoed Gorp &Roover) en de werkzaamheden die hiervoor nodig zijn, is getoetst of deze in strijd zijn met de Nederlandse natuurwetgeving. Voor dit project is de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet van toepassing. Om te toetsen of voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd moet worden is een natuurtoets uitgevoerd door Faunaconsult. Het doel van de natuurtoets is om in beeld te brengen welke (beschermde) planten- en diersoorten voorkomen in het projectgebied. Ook kunnen aan de hand van de verkregen informatie, indien nodig gebleken, compenserende en/of mitigerende

maatregelen worden voorgesteld. Uit de natuurtoets blijkt dat in het projectgebied een aantal beschermde planten- en diersoorten zijn aangetroffen. Voor de aangetroffen flora hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Voor de fauna geldt dat de aangetroffen soorten niet strikt gebonden zijn aan de huidige locatie, omdat in de directe omgeving genoeg alternatief foerageergebied aanwezig is. Voor de soorten die wel in het plangebied verblijven, is er ook voldoende alternatief aanwezig. Specifiek voor de boombewonende vleermuissoorten die vaste rust- en verblijfplaatsen kunnen hebben in (laan)bomen met spechtgaten of andere holten, geldt dat als er dergelijke bomen ten behoeve van de aanleg van de fietspaden moeten worden gekapt er vooraf onderzoek met een batdetector wordt uitgevoerd. Voorts geldt de conclusie, dat geen ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd hoeft te worden, als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden.

6.5 Cultuurhistorie en archeologie

Het Landgoed Gorp & Roovertis in twintigste eeuw op planmatige wijze ontgonnen, met de kenmerkende bos- en agrarische percelen als resultaat. Een deel van het landgoed, nabij de buurtschappen Gorp en Rovert heeft een ontginningsgeschiedenis die teruggaat tot de Middeleeuwen. Uit de cultuurhistorische kaart van provincie Noord-Brabant blijkt dat het hele plangebied een hoge landschappelijke waarde heeft. Tevens bevinden zich aardkundige waardevolle gebieden op het landgoed. Het gehele landgoed is aangemerkt als Complex van cultuurhistorisch belang (artikel 7.8 van de Verordening ruimte Noord-Brabant). Op het landgoed is bovendien gawe monumentale bebouwing aanwezig.

De bodem in het plangebied en omgeving hebben deels een hoge trefkans op archeologische sporen in de bodem. Voor het plangebied door Archeodienst een archeologisch bureauonderzoek en specifiek voor de bouwlocaties een booronderzoek uitgevoerd in oktober 2012. Gezien de onderzoeksresultaten en de voorgenomen ingrepen in het plangebied is geconcludeerd dat bij de uitvoering hiervan geen archeologische waarden en/of archeologisch relevante ge(morfo)logische eenheden zullen worden verstoord. Op basis hiervan wordt aanbevolen om geen aanvullend archeologisch vooronderzoek te laten verrichten en het plangebied vrij te geven. Dit advies geldt op voorwaarde dat de huidige (en eventueel toekomstige) ingrepen niet dieper gaan dan in de huidige plannen is beschreven. Indien de ingrepen in negatieve zin wijzigen (dus dieper worden dan gepland) wordt wel aanbevolen om aanvullend archeologisch onderzoek uit te voeren.

6.6 Leidingen en straalpaden

Eerder is aangegeven dat in de nabijheid van het plangebied een buisleiding (gastransport) aanwezig is, maar geen invloed heeft op de voorgenomen aanleg van fietspaden. Verder zijn er geen kabels en leidingen aangetroffen die een obstakel zijn voor de uitvoering van het project.

7. UITVOERBAARHEID

7.1 Economische uitvoerbaarheid

De aanleg van de fietspaden wordt bekostigd door de gemeente Hilvarenbeek en door middel van eventuele cofinanciering van de provincie Noord-Brabant, de regio en eventuele andere cofinanciers. De landgoedeigenaar stelt de grond door middel van een recht van opstal of erfpacht tegen een symbolisch bedrag ter beschikking. De dekking van benodigde middelen voor de aanleg van de fietspaden moet nog worden gevonden. Na aanleg van het fietspad berust het formeel juridisch beheer en onderhoud bij de gemeente Hilvarenbeek. Het fietspad wordt hiertoe opgenomen in de wegenlegger van de gemeente. De onderhoudskosten worden in het beheerplan wegen van de gemeente opgenomen.

BIJLAGEN

1. Verkennend Bodemonderzoek
2. Natuurtoets

KAARTEN

1. Overzichtstekening.